

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.377/2014/5.szám

A Kúria a dr. Böde Tamás ügyvéd által képviselt MKB Euroleasing Autóhitel Zrt. felperesnek a dr. Dezső Attila ügyvéd által képviselt Magyar Állam alperes ellen általános szerződési feltételekhez kapcsolódó törvényi vélelem megdöntése iránt a Fővárosi Törvényszéken 7.G.43.299/2014. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 2014. október 22-én kelt 7.Pf.21.367/2014/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perben a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 635.000 (hatszázharmincötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes pénzügyi intézmény. Üzletszerű gazdasági tevékenysége körében kizárólag pénzkölcsön-nyújtásával foglalkozik. Az ügyfelei részére folyósításra kerülő kölcsönt banki hitelek (ún. refinanszírozási hitelek) igénybevételeivel nyújtja. A fogyasztóknak nyújtott pénzkölcsön célja gépjármű vásárláshoz szükséges vételár biztosítása, valamint az ügyfél tulajdonában lévő gépjármű fedezetként való rendelkezésre bocsátása mellett szabad felhasználású kölcsön folyósítása.

A keresettel érintett időszakban a felperesnek 19 db, egymás hatályát váltó, Általános Üzletszabályzata és Hirdetménye volt. A fogyasztókkal szembeni kamatok, díjak, költségek egyoldalú

módosítását tartalmazó rendelkezéseknek ugyanezen időszak alatt három különböző szöveg változata került alkalmazásra.

A 2008. december 6. és 2009. augusztus 2. között alkalmazott Általános Üzletszabályzat II.8.2. pontjában „Rendkívüli piaci helyzet”, a II.8.3. pontjában „Megnövekedett költségek” cím alatt tartalmazta a felperest megillető egyoldalú szerződésmódosítás feltételeit.

A 2009. augusztus 3. és 2010. január 4. között alkalmazott Általános Üzletszabályzat II.8. pontjában „Az MKB Euroleasing Autóhitel Zrt. szolgáltatásainak ellenértéke, illetve a II.8.2. pontjában „Kamat, díj és költségek egyoldalú módosítása”, valamint a II.8.2.1. pontjában a „Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsön, vagy pénzügyi lízingszerződések esetén” cím alatt található az egyoldalú szerződésmódosítás szabályai.

A 2010. január 5-től alkalmazott üzletszabályzat kamat, díj és költségek üzletfél számára kedvezőtlen, a felperest megillető egyoldalú módosítás szabályai ugyancsak a II.8. pontban „Az MKB Euroleasing Autóhitel Zrt. szolgáltatásainak ellenértéke”, illetve a II.8.2. pontban a „Kamat, díj és költségek egyoldalú módosítása”, valamint a II.8.2.1. pontban a „Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsön, vagy pénzügyi lízingszerződések esetén” cím alatt kerültek megfogalmazásra.

A felperes keresetében az Általános Üzletszabályzataiba foglalt, a perbeli időszakban alkalmazott Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötései tisztességesnek és ezért érvényességének megállapítását kérte a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Törvény) 4. § (1) bekezdésében, 6. §-ában, és 11. § (3) bekezdésében írtakra hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

A 2008. december 6. és 2009. augusztus 2. között alkalmazott Általános Üzletszabályzatok keresettel érintett kikötéseit az átláthatóság és a szimmetria elvével ellentétesnek tartotta.

A 2009. augusztus 3. és 2010. január 4. között alkalmazott Általános Üzletszabályzatok keresettel érintett kikötéseit ugyancsak az átláthatóság, a tételes meghatározás, az egyértelmű és érthető megfogalmazás, a ténylegesség és arányosság elvébe ütközőnek találta.

A 2010. január 5-től alkalmazott Általános Üzletszabályzatok szerződéses rendelkezéseit az átláthatóság elvével, illetve a megelőző időszakban hatályos Általános Üzletszabályzatokra vonatkozóan kifejtettek alapján, az egyértelmű és érthető megfogalmazás, a tételes meghatározás, a ténylegesség és arányosság

elvével ellentétesnek tartotta.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Úgy ítélte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Egyetértett a fellebbezéssel támadott érdemi döntéssel is.

Kifejtette, a jelen perben azt kellett vizsgálni, hogy a per tárgyává tett ÁSZF rendelkezések megfelelnek-e a Törvény 4. § (1) bekezdésében felsorolt valamennyi elvnek. Tekintve, hogy a Törvény sorrendet nem állít fel, elsődlegesen azt célszerű vizsgálni, hogy az ÁSZF-ben szabályozott feltételrendszer összhangban áll-e az egyértelmű és érhető megfogalmazás, valamint az átláthatóság elvével. Álláspontja szerint, a rendes üzleti kockázat körébe eső körülmények változása nem adhat alapot a pénzügyi intézménynek az egyoldalú szerződésmódosításra, és ha ez a feltételrendszerből nem állapítható meg, az egyoldalú szerződésmódosítást szabályozó ÁSZF a ténylegesség és arányosság elvébe is ütközik.

Hangsúlyozta, önmagában az, hogy a felperes által alkalmazott ÁSZF-ek rendelkezései megfeleltek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 210. § (3) és (4) bekezdéseiben foglaltaknak, nem teszi a szerződéses kikötést tisztességesse.

Ezt követően az egyes alkalmazási időszakokban külön-külön vizsgálta a per tárgyává tett ÁSZF rendelkezéseket és úgy ítélte, hogy azok egyetlen időszakban sem feleltek meg az átláthatóság és egyéb, az ítéletben részletezett elveknek, az ott kifejtett indokokra tekintettel.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával, a felperesi kérelemnek való teljes, vagy részben történő helytadást, másodlagosan az első-, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.

Előadta, hogy a támadott határozat a Törvény 4. § (1) bekezdését, 11. § (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 209. § (5), - a 2009. május 22-étől hatályos 209. § (6) bekezdését - 239. § (1) és (2) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) 6:102. § (4) bekezdését, 6:114. § (1) és (2) bekezdését, a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Fhtv.) 6. § (1)-(3) bekezdését, 11. § (4) bekezdését, 16. § (1) bekezdését, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 43. § (helyesen: 42. §), (1) bekezdését sérti.

Általánosságban rámutatott, a jogerős ítélet azért jogszabálysértő, mert:

- olyan okból is tisztességtelennek tekinti a per tárgyává tett ÁSZF rendelkezéseket, amely a Törvény 4. § (1) bekezdésében nem szerepel,
- kógens jogszabályi rendelkezések feltüntetését hiányolja, holott azok a fogyasztói szerződések részévé váltak a törvényi rendelkezés folytán,
- jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő ÁSZF rendelkezéseket is tisztességtelennek minősít,
- nem vette figyelembe, hogy a fogyasztók felé fennálló tájékoztatási kötelezettség más módon, nemcsak az ÁSZF rendelkezéseiből következően teljesíthető,
- részleges érvénytelenséget nem állapított meg.

A régi Hpt. 2009. július 31-ig, 2009. augusztus 1-jétől 2009. december 31-ig, és 2010. január 1-jétől 2013. december 31-ig hatályos 210. §-ának rendelkezéseiből idézve, vitatta, hogy a rendes üzleti kockázat körébe eső körülmények megváltozása nem adhat alapot a pénzügyi intézménynek arra, hogy a fogyasztó terhére a szerződést egyoldalúan módosítsa, mert az a Törvény 4. § (1) bekezdés d) pontja szerinti ténylegesség és arányosság elvét sérti. Utalt arra, hogy tételes jogszabályi rendelkezés hiányában nem határozható meg, mi tartozik a pénzügyi intézményt terhelő rendes üzleti kockázat körébe. Tévesnek tartotta ezért azt a jogerős ítéletben kifejtett jogi álláspontot, miszerint a refinanszírozási költségek mértékének növekedése, vagy a jogszabályváltozáson alapuló, kölcsön-, illetve lízingszerződésekre kihatással bíró költségemelkedés fogyasztókra áthárítása tisztességtelen. E körben hivatkozott a Kúria 2/2012. PK véleményének 7. pontjában írtakra.

A felperes a 2008. december 6. és 2009. augusztus 2. között alkalmazott szerződéses kikötések tekintetében állította, a jogerős ítélet a Törvény 4. § (1) bekezdés b) pontját megsértve tartalmazza, hogy az említett ÁSZF-eket magában foglaló rendelkezések a tételes meghatározás elvét sértik. Vélekedése szerint ugyanis az ok-lista egy elemén belül alkalmazott értelmező jellegű példálózás nem alapozza meg ezt a megállapítást.

A felperes vitatta azt is, hogy a refinanszírozási többletköltségek áthárítására vonatkozó szabályok az átláthatóság elvét sértik. Utalva az ok-lista bevezető mondatára, kifejtette, a fogyasztó fizetési kötelezettségének változása legfeljebb az éves %-ban meghatározott refinanszírozási költségemelkedéssel egyező mértékű lehet. Állította azt is, az adott mértékű változás miatti, a fogyasztókra eső terhek, akárcsak hozzávetőleges növekedésére vonatkozó tájékoztatás egy ÁSZF rendelkezéssel szemben nem elvárható.

A felperes előadta: a jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben, a II.8.2. pont, illetve a II.8.3. pont nem ütközik a szimmetria elvébe. Ez utóbbi elv sérelme csak akkor valósul meg, ha a szerződéses kikötés kizárja, hogy a feltételek változásának hatása

a fogyasztó javára érvényesítésre kerüljön. Ilyen kizárást tartalmazó kikötés nincs az érintett Általános Üzletszabályzatokban.

A felperes vitatta, hogy az addicionális költségek teljes mértékű áthárítása a Törvény 4. § (1) bekezdés d) pontja szerinti arányosság elvét sértené, ennek alátámasztásaként utalt a rendes üzleti kockázat viselésére vonatkozóan kifejtett érveire.

A 2009. augusztus 3. és 2010. január 4. között alkalmazott felperesi ÁSZF-ek egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötései tekintetében ugyancsak vitatta a jogerős ítéletben kifejtett, arányosság elvébe ütközés megállapítását, illetve azt, hogy az ok-listában meghatározott körülmények következményei kizárólag a rendes üzleti kockázat körét meghaladó mértékben háríthatók át. Vélekedése szerint, a régi Hpt. 210. § (3) bekezdéséből következően - mivel az a szerződés részévé vált - csak akkor volt jogosult kamatot, költséget, díjat emelni, ha a bekövetkezett változás azokra kihatással volt.

A felperes állította azt is, az érintett időszakban alkalmazott felperesi üzletszabályzat II.8.2.1. pontjának 3. bekezdés első albekezdése a példálózó felsorolás miatt nem ütközik a tételes meghatározás elvébe. A Törvény 4. § (1) bekezdés b) pontjában írt, említett elv megsértését azért nem tartotta megállapíthatónak, mivel nem a felperesi ok-lista részének, hanem annak egyetlen eleméhez tartozónak tekintette a példálózó felsorolást.

A felperes állította, a II.8.2. pont 5. albekezdése csak egyfajta, a felperes álláspontjával egyező, a ténylegesség és arányosság elvét nem sértő módon értelmezhető, figyelemmel a régi Ptk. 207. § (2) bekezdésében írtakra.

A 2010. január 5-től alkalmazott, a felperest megillető egyoldalú módosításra vonatkozó ÁSZF rendelkezések tekintetében azt adta elő, hogy azok a régi Hpt. 210. § (4) bekezdés d) pontjával egyezően kerültek meghatározásra. A tisztességtelenség megállapítását ezért a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése kizárja. Utalt arra is, hogy a felperesi ok-lista 4., 5. és 6. eleme, tartalmát tekintve, a szerződésekben előírt kamat egyoldalú módosításának feltételeiről szóló 275/2010. (XII.15.) Korm.rendelet (a továbbiakban Korm.rendelet) 1. § c) pontjában meghatározottakkal megegyező. Hangsúlyozta, az ítélet szerint a Korm.rendelet előírásainak is megfelel a felperesi ok-lista 1., 3. és 7. eleme, így azok tekintetében ugyancsak kizárt a tisztességtelenség megállapítása a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése, illetve a 19. számú üzletszabályzat vonatkozásában az új Ptk. 6:102 § (4) bekezdése értelmében.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Vitatta a felperes által megjelölt jogszabálysértéseket. 24 munkaóra és 4,5 %-os mértékű költségátalány figyelembevételével, az alperessel kötött megbízási

szerződésre hivatkozással, 953.040 Ft + ÁFA javára fizetendő felülvizsgálati eljárási költség megállapítása iránt terjesztett elő kérelmet.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Törvény 7. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.

A felperes által hivatkozott okokból a jogerős ítéletet az alábbiak miatt nem tartotta jogszabálysértőnek.

A Törvény 4. § (1) bekezdése azt a vélelmet állítja fel, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét tartalmazó fogyasztói kölcsönszerződés egyoldalú kamat-, költség-, díjemelést lehetővé tevő szerződéses kikötése - az egyedileg megtárgyalt feltétel kivételével - tisztességtelen, tekintettel arra, hogy nem felel meg az említett 4. § (1) bekezdés a)-g) pontjában felsorolt, az egyértelmű és érthető megfogalmazás, a tételes meghatározás, az objektivitás, a ténylegesség és arányosság, az átláthatóság, a felmondhatóság és a szimmetria elvének. A Törvény 4. § (2) bekezdése értelmében az ilyen szerződéses kikötés semmis. A Törvény 6. § (1) bekezdése kimondja azonban, a pénzügyi intézmény e vélelem megdöntése iránt peres eljárást indíthat.

A Törvény 11. § (1) bekezdése e per kereteit egyértelműen meghatározza. A bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a keresettel érintett szerződéses kikötés a Törvény 4. § (1) bekezdésében írt valamennyi elv érvényesülését biztosítja-e, és ezáltal tisztességes-e. A Törvény - amint arra a másodfokú bíróság is utalt - nem állít fel sorrendet az említett elvek között. Az, hogy az eljáró bíróság melyik elv megvalósulását vizsgálja először, mérlegelési jogkörébe tartozik. Akár csak az egyik elv megsértése esetén, a per tárgyát képező törvényi vélelem megdöntése nem vezet eredményre. A Törvény 11. § (2) bekezdése értelmében ugyanis bármelyik elv érvényesülése hiányában, az érintett szerződéses feltételt tisztességtelennek kell tekinteni, és a tisztességtelenség törvényi vélelmének megdöntése iránti keresetet el kell utasítani.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen utalt arra, hogy a jelen eljárásban is vizsgálandó, az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő ÁSZF rendelkezések mindenben megfelelnek-e valamely jogszabályi előírásnak. Ha ugyanis egy adott szerződési feltételt jogszabály állapított meg, vagy annak meghatározására a jogszabályi előírásnak megfelelően került sor, a tisztességtelenség vizsgálatára a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése [korábban: (5) bekezdése] értelmében nincs mód.

A Kúria utal arra is, hogy a Törvény 4. § (1) bekezdésében felsorolt elvek - ahogyan azt a másodfokú bíróság is kifejtette -

szorosan kapcsolódnak egymáshoz, egymást kiegészítik. Azok közül a Törvény 4. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott egyértelmű és érthető megfogalmazás, valamint az e) pontban szereplő átláthatóság, olyan elvek, elvárások egy tisztességes szerződéses kikötéssel szemben, amelyeknek az egész feltételrendszer tekintetében érvényesülnie kell. Hiába tartalmaz tehát az ÁSzF-ek ok-listája kizárólag, a Törvény 4. §-ában foglalt elveknek mindenben megfelelő feltételeket, hiába azonos akár szó szerint a Korm. rendeletben szereplő ok-listával, ettől a feltételrendszer egésze még lehet tisztességtelen, pl. akkor, ha nem felel meg az átláthatóság elvének. Az átláthatóság elve a Kúria 2/2014. PJE határozatában kifejtetteknek megfelelően ugyanis azt jelenti: a fogyasztó számára a tartós jogviszonyban biztosítani kell, hogy láthassa, milyen mértékben kerülhet sor további terhek reá történő áthárítására, az ok-listában szereplő feltételek milyen mértékű változása hat ki fizetési kötelezettsége terheesebbé válására, milyen mértékű változás következik be fizetési kötelezettségeiben akkor, ha az egyes ok-lista feltételek a szerződéskötést követően a fogyasztó javára vagy terhére változnak ugyanabban az időszakban.

A Kúria megállapítása szerint, a felperes által alkalmazott ÁSzF-ek egyetlen alkalmazási időszakban sem feleltek meg maradéktalanul az átláthatóság elvének. Fel sem merülhetett ezért az adott ÁSzF rendelkezések tekintetében a részleges érvényesség megállapításának lehetősége, figyelemmel a Törvény 11. § (2) bekezdésében írtakra is. Így a jogerős ítélet nem ütközik a régi Ptk. 239. § (1) és (2) bekezdésébe, illetve az új Ptk. 6:114 § (1) és (2) bekezdésébe. A jogerős ítélet nem ellentétes sem a 2/2012. PK vélemény 8. pontjában, sem a 3/2013. PJE határozatban írtakkal.

A Kúria álláspontja szerint az, hogy az egyoldalú szerződésmódosítást szabályozó régi Hpt. előírásai miként változtak a felperes által jelzett időpontokban, a jelen perben eldöntendő jogkérdés tekintetében nem bír jogi jelentőséggel. Éppen azt kell vizsgálni, hogy a régi Hpt. mint keretjogszabály rendelkezéseit a felperes milyen tartalommal töltötte ki (2/2012. PK vélemény 2. és 3. pont), és ezek az egyoldalú módosításra vonatkozó konkrét ÁSzF rendelkezések a Törvény 4. § (1) bekezdésében írt elveknek megfelelnek-e. Utal arra is a Kúria, hogy a tisztességtelenség fogalma a régi Ptk.-ban nem változott a perben releváns időszakban, és az új Ptk. is érdemben azonos fogalommeghatározást használ [6:102. § (1) bekezdés].

Az Fhtv. felülvizsgálati kérelemben hivatkozott rendelkezései részben a fogyasztó tájékoztatására, részben a fogyasztói kölcsönszerződés tartalmára vonatkoznak, amely jogszabályi rendelkezéseknek a perbeli jogvita eldöntése szempontjából ugyancsak nincs jogi jelentőségük. Még a legkörültekintőbb, a jogszabályi elvárásoknak mindenben megfelelő tájékoztatás sem

teheti a tartalmilag tisztességtelen ÁSZF rendelkezéseket tisztességgé.

A Kúria nem értett egyet a felperes azon álláspontjával, hogy a másodfokú bíróság a Törvény 4. § (1) bekezdésében felsorolt elveken túlmenő elveket állított fel. Ilyenre nem került sor, ez az érvelés irratellenes.

A Kúria osztotta a perben eljáró bíróságoknak azt az egyező álláspontját, hogy a felperes által alkalmazott üzletszabályzatok egyetlen időszakban sem feleltek meg az átláthatóság, illetve az egyértelmű és érthető megfogalmazás elvének.

A fogyasztó a felperes által alkalmazott ÁSZF rendelkezések egyetlen alkalmazási időszakában sem volt abban a helyzetben, hogy fizetési kötelezettsége változásának jogszerűségét a Kúria 2/2014. PJE határozatában kifejtetteknek megfelelően átlátni, ellenőrizni tudja. Így, a jogi egységet képező, az egyes perbeli időszakokban hatályos, az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó ÁSZF rendelkezésekre nézve a Törvény 4. § (1) bekezdésében felállított vélelmet a felperes megdönteni nem tudta.

A Kúria egyenként vizsgálva a különböző időszakokban alkalmazott ÁSZF rendelkezések tisztességgességét, a következőket állapította meg.

A 2008. december 6. és 2009. augusztus 2. között alkalmazott Általános Üzletszabályzatok II.8.2. pontjában alkalmazott példálózó felsorolás, amint azt a másodfokú bíróság is kifejtette, nem felel meg a tételes meghatározás elvének. A Kúria megítélése szerint a refinanszírozással kapcsolatos ÁSZF rendelkezések nem egyértelműek, mivel a refinanszírozás körébe tartozó tényezők nem kerültek egyértelműen meghatározásra. Nem állapítható meg az sem, mi minősül „lényeges” mértékű változásnak, a kamatperiódus hosszának megváltoztatására miként kerülhet sor.

A felperes érvelése a tekintetben helytálló, hogy a szimmetria elvének megsértésére tévesen következtetett a másodfokú bíróság. A vizsgált ÁSZF-eket tartalmazó kikötéseknek ugyanis nincs a Törvény 4. § (1) bekezdés g) pontjában írtak érvényesülését kizáró rendelkezése (2/2012. PK vélemény 6.g) pont). A Kúria abban is egyetértett a felperessel: önmagában nem tisztességtelen az ÁSZF rendelkezés amiatt, hogy nem utal arra, a pénzügyi intézmény az egyoldalú szerződésmódosítás jogával csak akkor élhet, ha az oklistában szereplő körülmények megváltozása előre nem látható, a rendes üzleti kockázatot meghaladó mértékű érdeksérelmet okoz. Azt ugyanis, hogy a felperes e szempont betartásával jár-e el, a tényleges szerződésmódosításkor lehet és kell figyelembe venni (2/2012. PK vélemény 7. pont). Tévesen tartalmazza a jogerős ítélet ezért, hogy a II.8.3. pontban az addicionális költségek

áthárítására vonatkozó kikötések az arányosság elvét sértik.

Mindez azonban az érdemi döntésre nem hatott ki, a megelőzően írt átláthatóság, az egyértelmű és érthető megfogalmazás, valamint a tételes meghatározás elvének megsértése miatt.

A Kúria a 2009. augusztus 3. és 2010. január 4. között alkalmazott általános szerződési feltételeket tartalmazó kikötések tekintetében, a másodfokú bírósággal egyezően, azt állapította meg, hogy a II.8.2.1. pontnak a referenciakamatokra történő utalása a tételes meghatározás elvét sérti, mert példálózó felsorolást tartalmaz, és a „stb.” kifejezés használata miatt, nem zárja le a referencia kamatok körét, nem határozza meg, hogy az adott szerződésnél melyik irányadó, ha több is, ezek változása miként veendő figyelembe.

A Kúria rámutat arra is, hogy a szerződés felmondását megalapozó szerződésszegés esetére kikötött, legmagasabb, a jövőre nézve, évente és alkalmanként legfeljebb 3 %-os kamatlábbal történő ügyleti kamatemelésre vonatkozó rendelkezés sérti a ténylegesség és az arányosság elvét is, mert a „büntetésként” alkalmazott kamatemelés kapcsán nem állapítható meg, hogy miért ennyivel nő a kamat, a kamatemelés a szerződésszegés súlyához aránylik-e és hogyan.

A Kúria osztotta a másodfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy az egyértelmű megfogalmazás elve azt is feltételezi, hogy a vonatkozó ÁSZF rendelkezést csak egyféleképpen lehessen értelmezni, és ne kelljen háttér jogszabályi rendelkezéseket [régi Hpt. 210. § (3) és (4) bekezdés, régi Ptk. 207. § (2) bekezdés] segítségül hívni a tartalom egyértelműsítésére.

A Kúria csak utal a 2008. december 6. és 2009. augusztus 2. között alkalmazott üzletszabályzatok kapcsán a szimmetria elvével, az üzleti kockázat áthárításával, illetve a refinanszírozás kérdéskörével kapcsolatos álláspontjára, amely a 2009. augusztus 3. és 2010. január 4. közötti időszak ÁSZF rendelkezéseire is irányadó.

A 2010. január 5-től alkalmazott üzletszabályzatok tekintetében a Kúria ugyancsak nem tudta megállapítani az ÁSZF-eket tartalmazó kikötések tisztességtelenségét felállító törvényi vélelem megdöntését. A 2009. augusztus 3. és 2010. január 4. közötti üzletszabályzatokban lévő, lényegében azonos kikötésekre nézve a korábban kifejtettek irányadók. Itt is rögzítendő, önmagában az, hogy az ÁSZF-ek megfeleltek a vonatkozó jogszabályok részben keret, részben tételes jellegű rendelkezéseinek, a megelőzően írtakra tekintettel, nem zárják ki, hogy azok ne lehetnének tisztességtelenek.

A Kúria az ismertetett jogi álláspontja miatt, a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet, a fenti indokolással, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes az eredménytelen felülvizsgálati kérelmére tekintettel, a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költséget megtéríteni. Ennek összegét a Kúria, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján, a felszámítottól eltérően, az előterjesztett felülvizsgálati ellenkérelem terjedelmére, annak tartalmára figyelemmel, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányosan, a 4/A. § (1) bekezdése értelmében, általános forgalmi adóval növelt összegben határozta meg.

Budapest, 2014. november 28.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró